

Regnskap, kontantstrøm og noter pr. 31.12.2019

Sparebank 68° Nord – Storgata 9 – 8370 Leknes

E-post: post@68nord.no

Org. Nr: 937 905 378

En alliansebank i **eika**

Resultatregnskap Sparebank 68° Nord

		2019	2018
(Beløp i hele tusen)	note nr.	kr.	kr.
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende innt. av utlån til og fordringer på kredittinst.		4.809	1.086
Renter og lignende innt. av utlån til og fordringer på kunder	9a, 2	192.171	104.971
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obl. og andre renteb. verdipap.	5	5.838	3.408
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-425	-662
Sum renteinntekter og lignende inntekter		202.394	108.804
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinst.	4a	4.479	205
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	4c, 2	43.585	23.514
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	4b	22.814	13.395
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	4b, 8c	2.201	675
Andre rentekostnader og lignende kostnader	11a	2.578	1.468
Sum rentekostnader og lignende kostnader		75.658	39.256
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		126.736	69.548
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		11.495	8.342
Sum utbytte og andre innt. av verdipap. med var. avkastning		11.495	8.342
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon		1.137	520
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	11b	29.835	19.863
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		30.972	20.383
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Garantiprovisjon		0	0
Andre gebyrer og provisjonskostnader		6.715	5.002
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		6.715	5.002
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
Netto verdiendr. og gev./tap på sertifikat, obl. og andre renteb. verdipap.		-391	-164
Netto verdiendr. og gev./tap på aksjer og andre verdipap. med variabel avkastning	6	879	-1.339
Netto verdiendr. og gev./tap på valuta og finansielle derivater		444	267
Sum netto verdiendr. og gev./tap på valuta og verdip. som er oml.midl.		932	-1.237
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer		229	313
Andre driftsinntekter		29	25
Sum andre driftsinntekter		258	338
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn m.v.		33.100	22.227
Lønn	9a	24.590	16.245
Pensjoner	9b	3.151	1.962
Sosiale kostnader		5.359	4.020
Administrasjonskostnader		32.668	21.421
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		65.768	43.648
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger		2.437	1.179
Nedskrivninger		0	0
Sum avskr. mv. av varige dr.midl. og immaterielle eiendeler	7	2.437	1.179
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		3.160	2.868
Andre driftskostnader	9c	7.802	6.768
Sum andre driftskostnader		10.963	9.636
Driftsresultat før tap		84.510	37.909

		2019	2018
(Beløp i hele tusen)	note nr.	kr.	kr.
Tap på utlån, garantier mv.			
Tap på utlån		6.223	1.674
Tap på garantier		0	0
Sum tap på utlån, garantier mv.	1h	6.223	1.674
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Nedskrivning/reversering av nedskrivning	5	480	0
Gevinst/tap		-10.272	-17.494
Sum nedskr./reversering av nedskr. og gev./tap på verdip.som er anl.midler		-9.792	-17.494
Arets skattekostnad	10b	18.566	8.274
Resultat for regnskapsåret		69.513	45.455
Disponeringer		69.513	45.455
Avsatt til utbytte Eierandelskapital		7.105	5.025
Overført til utjevningsfond		19.351	12.098
Overført fra gavefond		-4.630	-2.382
Overført til gavefond og/eller gaver		9.630	5.382
Overført til Sparebankens fond	8a	38.057	25.332
Sum disponeringer		69.513	45.455

Balanse Sparebank 68° Nord

(Beløp i hele tusen)	note nr.	2019	2018
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		67.365	63.956
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinst. uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		276.534	57.393
Utlån til og fordringer på kredittinst. med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	11c	22.983	90.541
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		299.517	147.935
Utlån til og fordringer på kunder			
Kasse-/drifts- og brukskreditter		126.113	92.341
Byggelån		142.424	49.557
Nedbetalingslån		5.179.466	3.358.381
Sum utlån før nedskrivninger	1	5.448.003	3.500.279
-Individuelle nedskrivninger på lån	1h	-19.179	-4.753
-Nedskrivninger på grupper av lån	1h	-25.757	-22.943
Sum netto utlån til og fordringer på kunder		5.403.067	3.472.583
Overtatte eiendeler	1e	0	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer (med fast avkastning)			
Utstedt av det offentlige		31.174	23.009
Sertifikater og obligasjoner		31.174	23.009
Utstedt av andre		252.623	167.330
Sertifikater og obligasjoner		252.623	167.330
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	5	283.797	190.340
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		181.795	174.154
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	181.795	174.154
Eierinteresser i konsernselskaper			
Eierinteresser i andre konsernselskaper		1.196	0
Sum eierinteresser i konsernselskaper		1.196	0
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	10a	1.659	2.818
Andre immaterielle eiendeler	7	0	0
Sum immaterielle eiendeler		1.659	2.818
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		3.632	2.563
Bygninger og andre faste eiendommer		13.185	9.994
Sum varige driftsmidler	7	16.816	12.557
Andre eiendeler		6.429	2.052
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte inntekter		9.217	5.042
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		154	53
Overfinansiering av pensjonsmidler		-55	2
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		209	51
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostn. og opptjente ikke mottatte innt.		9.372	5.095
Sum eiendeler		6.271.013	4.071.489

Gjeld og Egenkapital

(Beløp i hele tusen)

note nr.

2019

2018

Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner

Lån og innskudd fra kredittinst. uten avtalt løpetid eller opps.frist		19.224	15.688
Lån og innskudd fra kredittinst. med avtalt løpetid eller opps.frist		180.000	2.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	4a	199.224	17.688

Innskudd fra og gjeld til kunder

Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		3.021.734	2.188.274
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		1.068.469	530.481
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	4c	4.090.203	2.718.755

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		0	0
Obligasjonslån		1.149.545	750.168
- Egne ikke-amortiserte obligasjoner		0	0
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4b	1.149.545	750.168

Annen gjeld

Annen gjeld	10	37.628	25.129
Sum annen gjeld		37.628	25.129

Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

		7.964	5.776
--	--	-------	-------

Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser

Pensjonsforpliktelser	9b	642	2.732
Spesifiserte avsetninger og garantiansvar	1	0	0
Andre avsetninger og påløpte kostnader		99	1.301
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		741	4.033

Ansvarlig kapital/lånekapital

		60.000	40.000
--	--	--------	--------

Sum gjeld

		5.545.305	3.561.550
--	--	------------------	------------------

Egenkapital

Innskutt egenkapital

Eierandelskapital		214.593	150.000
Sum innskutt kapital		214.593	150.000

Opptjent egenkapital

Sparebankens fond		445.989	315.335
Gavefond		5.383	5.013
Uttevningssfond		58.942	39.591
Annen egenkapital		800	0
Sum opptjent egenkapital	8a	511.115	359.939

Sum egenkapital

		725.708	509.939
--	--	----------------	----------------

Sum gjeld og egenkapital

		6.271.013	4.071.489
--	--	------------------	------------------

Betingede forpliktelser

Garantier	1	77.780	45.069
Sum betingede forpliktelser		77.780	45.069

I styret for Sparebank 68° Nord

Leknes, 31. desember 2019 / 19. februar 2020

Rudi M. Christensen
styreleder
(sign.)

Johan R Pedersen
nestleder
(sign.)

Astrid Mathiassen
styremedlem
(sign.)

Anne S Sand
styremedlem
(sign.)

Anny-Beth R Tande
styremedlem/ansattetrepr.
(sign.)

Geir Øverland
styremedlem
(sign.)

Heidi E Johansen
styremedlem
(sign.)

Tore Karlsen
banksjef
(sign.)

Sparebank 68° Nord

Kontantstrømsoppstilling

	2019	2018
Årsoverskudd	69.513	45.455
Ordinære avskrivninger	2.437	1.179
Pensjonskostnader	-2.305	476
Nedskrivning aksjer	0	0
Periodisering overkurs obligasjoner/underkurs obligasjonslån	0	0
Urealisert kurstap/kursgevinst, aksjer/obl.	488	-1.504
Endring utsatt skatt	1.544	-716
Økning/reduksjon påløpt skatt	2.495	-1.004
Gaver/gavefond, utbetalt utbytte	-8.655	-9.232
Utbetalt kapitalinnskudd pensjonskasse/balanseføringer	0	0
Tilført fra årets virksomhet	65.517	34.654

KONTANTSTRØM

Tilført fra årets virksomhet	65.517	34.654
Endring utlån økning-/nedgang+	-510.745	-272.896
Endring overtatte eiendeler økning-/negang+	0	0
Endring utlån til finansinstitusjoner, økning-/nedgang+	-73.615	-80.624
Endring innskudd fra kunder, økning+/-nedgang-	185.611	127.547
Endring innskudd fra finansinstitusjoner, økning+/-nedgang-	0	-15.010
Endring utstedte verdipapier, økning+/-nedgang-	289.377	215.409
Endring i øvrige fordringer økning-/nedgang+	-5.483	345
Endring annen kortsiktig gjeld, økning+/-nedgang-	-8.531	-677

A Netto likvidendring virksomhet	-57.869	8.748
---	----------------	--------------

Investering i varige driftsmidler/immatrielle eiendeler -	-1.830	-1.328
Avgang varige driftsmidler+	0	0
Endring verdipapirer, obligasjoner, økning-/nedgang+	-12.638	-2.670
Endring verdipapirer, aksjer, økning-/nedgang+	7.212	-5.198

B Netto likvidendring investering	-7.256	-9.196
--	---------------	---------------

A+B sum endringer likvider	-65.125	-448
-----------------------------------	----------------	-------------

Likvidbeholdning 01.01.	63.956	64.405
Likvidbeholdning tilført ved fusjon, Lofoten Sparebank.	68.534	0

Sum likvidbeholdning 31.12.	67.365	63.956
------------------------------------	---------------	---------------

Beholdning består av: Kasse, innskudd i Norges Bank	67.365	63.956
---	--------	--------

Av likviditetsbeholdningen pr. 31.12. utgjør bundne midler (skattetrekksmidler) kr 1 871 622.

Sparebank 68° Nord

Noter til årsregnskapet

2019

INNHALDSFORTEGNELSE**0. Generelle regnskapsprinsipper****1. Utlån og garantier**

- 1 a) Risikoklassifisering av utlån og garantier
- 1 b) Lån med endringsavtale
- 1 c) Forfalte utlån uten nedskrivninger
- 1 d) Sikkerheter
- 1 e) Overtatte eiendeler
- 1 f) Utlån til bokført / virkelig verdi
- 1 g) Utlån og garantier fordelt etter næring og geografisk område
- 1 h) Tap på utlån og garantier

2. Finansielle derivater**3. Finansiell risiko**

- 3 a) Likviditetsrisiko - fordeling etter restløpetid
- 3 b) Renterisiko – gjenstående tid til renteregulering
- 3 c) Valutarisiko

4. Likviditet – finansiering - rentekostnader

- 4 a) Gjeld til kredittinstitusjoner
- 4 b) Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
- 4 c) Innskudd fra og gjeld til kunder

5. Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer**6. Aksjer og eierinteresser****7. Varige driftsmidler****8. Ansvarlig kapital**

- 8 a) Egenkapital
- 8 b) Kapitaldekning
- 8 c) Ansvarlig kapital
- 8 d) Rapportert kapitaldekning ved innkonsolidering av eierforetak i samarbeidende gruppe

9. Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsvalgte

- 9 a) Ansatte og tillitsvalgte
- 9 b) Pensjonsforpliktelser
- 9 c) Revisors godtgjørelse

10. Skatter

- 10 a) Utsatt skatt
- 10 b) Skattekostnad

11. Diverse tilleggsopplysninger

- 11 a) Sikringsfondsavgift - Garanti for innskudd
- 11 b) Spesifikasjon av provisjoner og gebyrer
- 11 c) Nøkkeltall

12. Overgang fra NGAAP til IFRS 9 fra 01.01.2020

Generelle regnskapsprinsipper

Generelt

Bankens årsoppgjør er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende lover, forskrifter og god regnskapsskikk. I den grad det har funnet sted endringer, er disse også innarbeidet i regnskapet slik at regnskapstallene er sammenlignbare.

Alle beløp i resultatregnskapet, balanse og noter er i hele tusen dersom annet ikke er angitt.

2019 er første driftsår for Sparebank 68° Nord etter fusjon mellom tidligere Harstad Sparebank og Lofoten Sparebank 01.01.2019. Sammenlignbare tall for 2018 er derfor bare tall fra overtagende bank, tidligere Harstad Sparebank.

Utlån, mislighold og tap på utlån og garantier

Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til pålydende med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån.

Utlån er vurdert etter utlånsforskrift av 2. desember 2004. Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Kriteriet for beregning av tap på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for at et utlån har verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

1. Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
2. Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
3. Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
4. Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i utlånsgruppen. Ved vurdering av nedskrivning på grupper av utlån, inndeles utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Verdifall beregnes på grunnlag av låntakers inntjening, likviditet, soliditet og finansieringsstruktur, samt avgitte sikkerheter for engasjementene.

Nedskrivning for tap dekker tap i engasjementsmassen som er inntrådt. Vurderingene av hvilke engasjementer som anses for tapsutsatte tar utgangspunkt i forhold som foreligger på balansedagen. Det foretas kvartalsvis oppfølging av låneporteføljen med tilhørende vurdering av individuelle og gruppemessige nedskrivninger. Det foretas en kritisk vurdering i tilknytning til bokføring av eventuelle verdifall i utlånsporteføljen. Til grunn for nedskrivning for verdifall skal det foreligge en risikoklassifisering i samsvar med etablerte retningslinjer i henhold til bankens kreditthåndbok.

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken.

Engasjement defineres som garantier og utlån innbefattet opptjente, men ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Misligholdte engasjementer blir å anse som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin.

Tapsutsatte engasjement er engasjement med nedskrivninger som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en vesentlig sannsynlighet for at et allerede pådratt tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

Endringer i ikke inntektsførte renter på utlån i løpet av året er uvesentlig, og endringen er derfor ikke spesifisert.

Individuell nedskrivning er nedskrivning av lån til dekning av påregnelige tap på engasjement som er misligholdt eller for øvrig identifisert som tapsutsatte pr. balansedagen.

Nedskrivning av grupper av utlån er nedskrivninger til dekning av tap som må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter reglene i utlånsforskriften.

Klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Krav som banken skal betale tilbake innen et år er klassifisert som gjeld. Samme kriterier ligger til grunn ved kortsiktig og langsiktig gjeld.

Anleggsmidler blir vurdert til anskaffelseskost, men blir nedskrevet til virkelig verdi dersom det er lavere enn bokført verdi, og dersom verdifallet ikke er ventet å være av forbigående art. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid blir avskrevet planmessig. Gjeld blir balanseført til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Obligasjonslån blir bokført til nominelt beløp, med fradrag for underkurs. Underkurs blir periodisert over lånets løpetid.

Periodisering - Inntektsføring/kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyrer vil normalt ikke overstige kostnadene som er forbundet med etablering av lånene. Det er derfor ikke aktuelt med noen periodisering av disse inntektene.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen.

Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres opp som et tilgodehavende i balansen.

Virkelig verdi

Prinsipp for beregning av virkelig verdi for obligasjoner og aksjer er virkelig verdi fastsatt ut fra markedsverdier (børskurser) der dette foreligger. Dersom slik observerbar kursnotering ikke foreligger, blir virkelig verdi basert på konkrete beregninger og vurderinger.

Obligasjoner og andre renteverdipapirer

Obligasjonsbeholdningen er klassifisert som anleggsmidler og er i utgangspunktet bokført til anskaffelseskost. Imidlertid har man ut fra den situasjon man har sett i finansverden siden 2008 samt den forventning man har til 2019 valgt å vurdere at det fra bankens side kan tenkes at man ikke vil holde obligasjonene til forfall, men bruker porteføljen som en del av bankens likviditetsreserve. Porteføljen er derfor bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi.

Aksjer og eierinteresser

Bankens aksjebeholdning består av en anleggsportefølje og en handelsportefølje. I tillegg har man en omløpsportefølje med pengemarkeds- og rentefond.

Anleggsporteføljen inneholder både aksjer, andeler og egenkapitalbevis. Den enkelte post er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Aksje-, egenkapitalbevis- og andelspostene er minoritetsinteresser i bank, bankdriftrelaterte selskaper og lokale foretak. Omløpsporteføljen er på samme måte som anleggsporteføljen bokført til laveste verdis prinsipp.

Handelsporteføljen består av aksjer som er omløpsmidler, der intensjonen er å realisere gevinster på kortsiktige kurssvingninger, fortrinnsvis gjennom aktivt kjøp og salg gjennom et aktivt og likvid marked. Aksjene er bokført til markedsverdi på balansetidspunktet.

Utbytte av aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres det år det mottas.

Varige driftsmidler

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte ordinære avskrivninger.

Ordinære avskrivninger er basert på kostpris og avskrivningene er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid.

	Avskrivningssatser	Levetid
Maskiner/datautstyr	20-30 %	3-5 år
Inventar/innredninger	10 %	10 år
Transportmidler	20 %	5 år
Bankbygg/fast eiendom	3-5 %	20-33 år
Immaterielle eiendeler (aktiverte kostnader)	20-33%	3-5 år

Egenkapital

Banken har både «Opptjent egenkapital» og «Innskutt egenkapital». Den opptjente egenkapitalen er delt i ett fritt fond – gavefondet, og ett bundet fond - Sparebankens fond - samt et utjevningsfond med tilbakeholdt utbytte tilhørende eierandelskapitalen. Den innskutte egenkapitalen består av egenkapitalbevis utstedt til, og eiet av, Sparebankstiftelsen Harstad Sparebank og Sparebankstiftelsen Lofoten Sparebank.

I Sparebankens fond inngår egenkapitalvirkningene som følge av at man i tidligere år har tatt i bruk nye regnskapsstandarder for pensjonskostnader og utsatt skattefordel.

Pensjonsforpliktelse

Banken har oppfylt plikten til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pr. 31.12.2014 i gamle Harstad og pr. 01.06.2015 i gamle Lofoten Sparebank ble de ytelsesbaserte ordningene terminert og alle ansatte er blitt overført til innskuddsbasert pensjon slik at man nå tilbyr sine ansatte

- Innskuddbasert pensjon
- Avtalefestet pensjon (AFP)

Skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skattefordel.

Grunnlaget for betalbar skatt er det regnskapsmessige resultatet før skatt korrigert med permanente og midlertidige forskjeller mellom regnskapmessig og skattemessig resultat.

1) Permanente resultatforskjeller

Dette er ikke fradragsberettigede kostnader og skattefrie inntekter

2) Midlertidige resultatforskjeller

Dette er forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige periodiseringer, som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret.

Overtatte eiendeler

Banken har pr 31.12.2019 ikke overtatte eiendeler.

Note 1 Utlån og garantier

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko	31.12.2019	31.12.2018
Bokført verdi utlån (netto etter nedskrivninger)	5.403.067	3.472.583
Garantier	64.901	45.069
Ikke optrukne kredittrammer	148.627	75.664
Maksimal eksponering for kredittrisiko	5.616.595	3.593.316

Det beløp som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko pr 31.12.2019 uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer er bokført verdi av utlån hensyntatt nedskrivninger, garantier og ikke optrukne kredittrammer.

1 a) Risikoklassifisering av utlån og garantier

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en bedre overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.

Banken har interne modeller for risikoklassifisering som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (probabilitet of default, PD) de kommende 12 måneder.

Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassifiseringen er basert på sammenstilling av datavariabler fra ekstern modell (generisk) og en intern modell (adferd). Risikoklassifiseringen benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåkning og rapportering på porteføljnivå.

Banken deler inn engasjementene inn i ti risikoklasser med bakgrunn i kundens PD. I tillegg har banken risikoklasser for misligholdt og individuelt nedskrevne enkeltengasjementer.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene:

Risikoklasse	PD nedre grense	PD øvre grense
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Mislighold	
12	Individuelt nedskrevet	

Fordeling på risikoklasser 2019

Personmarked 2019

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Totalt	Fordeling i %
Risikoklasse 1	817.857	25	17.789	835.672	21,62 %
Risikoklasse 2	1.609.658	236	17.855	1.627.748	42,11 %
Risikoklasse 3	510.130	2.086	6.189	518.405	13,41 %
Risikoklasse 4	153.762	75	840	154.677	4,00 %
Risikoklasse 5	197.787	84	3.649	201.520	5,21 %
Risikoklasse 6	151.137	384	1.209	152.730	3,95 %
Risikoklasse 7	88.900	0	17	88.917	2,30 %
Risikoklasse 8	52.853	0	262	53.115	1,37 %
Risikoklasse 9	60.742	0	1	60.743	1,57 %
Risikoklasse 10	148.842	20	784	149.646	3,87 %
Risikoklasse 11	4.340	0	0	4.340	0,11 %
Risikoklasse 12	1.915	0	0	1.915	0,05 %
Mangelfullt klassifisert	73	15.920	0	15.992	0,41 %
Totalt	3.797.995	18.830	48.595	3.865.420	100,00 %

Næringslivsmarked 2019

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Totalt	Fordeling i %
Risikoklasse 1	64.129	13.079	5.253	69.581	3,87 %
Risikoklasse 2	23.707	187	514	24.409	1,36 %
Risikoklasse 3	433.279	13.904	7.372	454.555	25,31 %
Risikoklasse 4	313.026	3.380	12.295	328.701	18,30 %
Risikoklasse 5	292.366	12.018	14.710	319.094	17,77 %
Risikoklasse 6	81.497	7.987	13.904	103.388	5,76 %
Risikoklasse 7	124.336	1.686	12.587	138.609	7,72 %
Risikoklasse 8	116.953	497	5.140	122.590	6,83 %
Risikoklasse 9	44.757	435	968	46.160	2,57 %
Risikoklasse 10	74.450	2.755	7.378	84.583	4,71 %
Risikoklasse 11	4.682	0	22	4.704	0,26 %
Risikoklasse 12	76.819	3.022	19.890	99.731	5,55 %
Mangelfullt klassifisert	7	0	0	7	0,00 %
Totalt	1.650.009	58.950	100.032	1.796.111	100,00 %

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser 2019

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Totalt	Fordeling i %
Risikoklasse 1	881.987	13.104	23.042	905.252	15,99 %
Risikoklasse 2	1.633.365	423	18.369	1.652.157	29,18 %
Risikoklasse 3	943.408	15.990	13.561	972.960	17,19 %
Risikoklasse 4	466.788	3.455	13.135	483.378	8,54 %
Risikoklasse 5	490.153	12.102	18.359	520.614	9,20 %
Risikoklasse 6	232.634	8.371	15.113	256.118	4,52 %
Risikoklasse 7	213.236	1.686	12.604	227.526	4,02 %
Risikoklasse 8	169.805	497	5.402	175.704	3,10 %
Risikoklasse 9	105.499	435	969	106.903	1,89 %
Risikoklasse 10	223.292	2.775	8.162	234.229	4,14 %
Risikoklasse 11	9.022	0	22	9.044	0,16 %
Risikoklasse 12	78.735	3.022	19.890	101.646	1,80 %
Mangelfullt klassifisert	80	15.920	0	15.999	0,28 %
Totalt	5.448.003	77.780	148.627	5.661.531	100,00 %

For sammenligning mot fjoråret. Fordeling på risikoklasser 2018

Personmarked 2018

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Totalt	Fordeling i %
Risikoklasse 1	610.319	0	14.880	625.199	25,86 %
Risikoklasse 2	1.017.700	75	14.243	1.032.018	42,69 %
Risikoklasse 3	280.252	0	2.014	282.266	11,67 %
Risikoklasse 4	150.109	75	2.126	152.310	6,30 %
Risikoklasse 5	95.620	0	3.779	99.399	4,11 %
Risikoklasse 6	70.039	0	643	70.683	2,92 %
Risikoklasse 7	39.010	0	4	39.014	1,61 %
Risikoklasse 8	33.792	0	99	33.891	1,40 %
Risikoklasse 9	17.787	0	12	17.800	0,74 %
Risikoklasse 10	44.498	105	39	44.642	1,85 %
Risikoklasse 11	6.873	0	0	6.873	0,28 %
Risikoklasse 12	2.672	0	0	2.672	0,11 %
Mangelfullt klassifisert	45	10.920	0	10.965	0,45 %
Totalt	2.368.718	11.175	37.840	2.417.733	100,00 %

Næringslivsmarked 2018

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Totalt	Fordeling i %
Risikoklasse 1	933	16.461	0	17.394	1,45 %
Risikoklasse 2	5.641	5.799	279	11.718	0,97 %
Risikoklasse 3	426.230	3.734	1.286	431.250	35,85 %
Risikoklasse 4	296.945	583	6.228	303.757	25,25 %
Risikoklasse 5	99.630	708	8.630	108.968	9,06 %
Risikoklasse 6	82.763	499	4.414	87.677	7,29 %
Risikoklasse 7	19.840	1.401	2.104	23.345	1,94 %
Risikoklasse 8	123.144	942	2.449	126.535	10,52 %
Risikoklasse 9	10.683	0	97	10.779	0,90 %
Risikoklasse 10	41.540	3.767	10.232	55.539	4,62 %
Risikoklasse 11	3.829	0	225	4.053	0,34 %
Risikoklasse 12	20.378	0	1.428	21.805	1,81 %
Mangelfullt klassifisert	6	0	0	6	0,00 %
Totalt	1.131.561	33.894	37.373	1.202.828	100,00 %

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser 2018

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Totalt	Fordeling i %
Risikoklasse 1	611.252	16.461	14.880	642.594	17,75 %
Risikoklasse 2	1.023.340	5.874	14.523	1.043.737	28,83 %
Risikoklasse 3	706.482	3.734	3.300	713.516	19,71 %
Risikoklasse 4	447.054	658	8.354	456.067	12,60 %
Risikoklasse 5	195.250	708	12.409	208.368	5,76 %
Risikoklasse 6	152.803	499	5.058	158.360	4,37 %
Risikoklasse 7	58.850	1.401	2.108	62.359	1,72 %
Risikoklasse 8	156.936	942	2.549	160.426	4,43 %
Risikoklasse 9	28.470	0	109	28.579	0,79 %
Risikoklasse 10	86.039	3.872	10.271	100.181	2,77 %
Risikoklasse 11	10.702	0	225	10.927	0,30 %
Risikoklasse 12	23.049	0	1.428	24.477	0,68 %
Mangelfullt klassifisert	52	10.920	0	10.971	0,30 %
Totalt	3.500.279	45.069	75.213	3.620.561	100,00 %

Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Engasjementer risikoprises ut fra vurdert risiko. Det er således normalt en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising på lån og kreditter.

1 b) Lån med endringsavtale

Dette er lån der renten på grunn av betalingsvanskeligheter er nedsatt. Bankens låneportefølje med endringsavtaler er ikke eksisterende. Av denne grunn er det ikke foretatt neddiskontering til nåverdi for noen lån.

Bokført verdi av lån med reforhandlede vilkår	2019	2018
Saldo 31/12	0	0

1 c) Forfalte utlån/kreditter

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditter/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen. Forfalte utlån og overtrekk på kreditter/innskudd blir løpende overvåket. Engasjementer hvor det identifiseres en sannsynlig svekkelse i kundens betalingsevne, blir vurdert for nedskrivning. Slik vurdering blir også gjort for engasjementene som er inkludert i tabellen uten at svekkelse i kundens betalingsevne er identifisert.

Forfalt/overtrukket antall dager	2019	2018
Forfalte engasjement inntil 30	0	0
Forfalte engasjement 31-90	39.020	4.614
Forfalte engasjement 90-180	2.991	4.514
Forfalte engasjement 181-360	3.813	6.059
Forfalte engasjement over 361 og oppover	2.531	146
Brutto forfalte engasjement	48.354	15.332

Individuelle og gruppevis nedskrivninger	2019	2018
Individuelt nedskrevne engasjementer brutto	101.575	27.723
Individuelle nedskrivninger	19.179	4.753
Nettoverdi nedskrevne engasjementer	82.396	23.086

Gruppevis nedskrivninger	25.757	22.943
---------------------------------	---------------	---------------

1 d) Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter. Ved vurdering av sikkerheter i form av verdipapirer og ved vurdering av motpartsrisiko tas det hensyn til estimert effekt av tvangssalg og salgskostnader.

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	2019	2018
	8.962.814	5.956.549

1 e) Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi iht eiendelens art i regnskapet. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, er eiendelene kategorisert som kortsiktige. Dersom eiendelen overtas til eget bruk eller for forvaltning og utvikling over tid, er de kategorisert som langsiktige.

Type eiendel	2019	2018
Overtatte bygninger/leiligheter for videresalg	0	0
Overtatte eiendeler	0	0

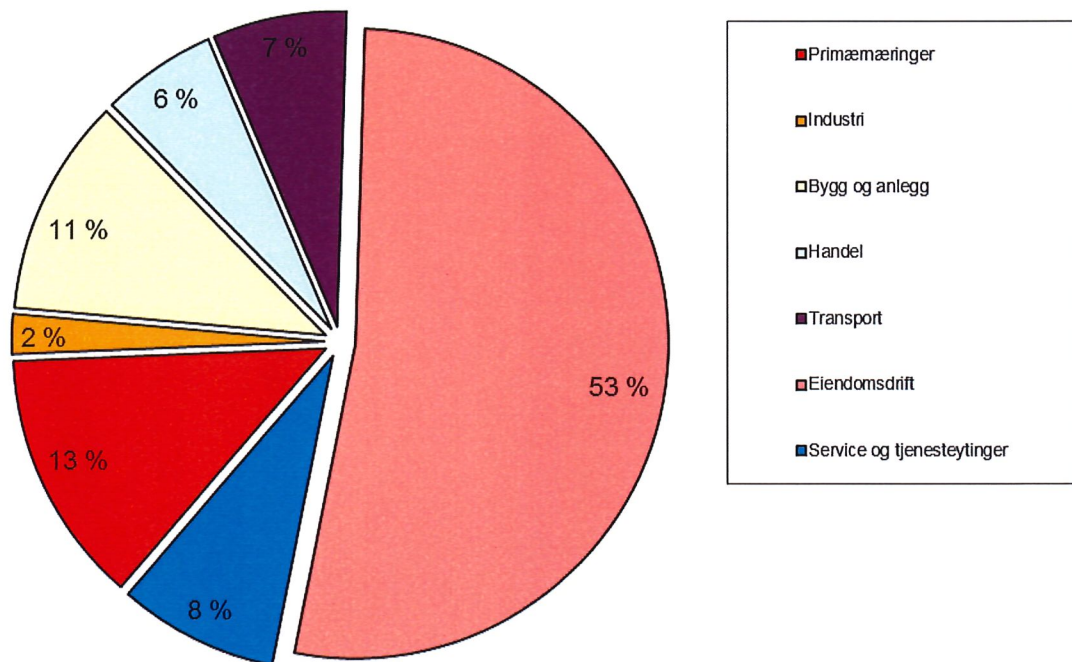
1 f) Bokført / virkelig verdi utlån til kunder:

Markedspriser benyttes ved prising av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og utlån til kunder. Prisene som fastsettes inkluderer påslag for aktuell kredittrisiko. Verdi av nedskrevne engasjementer fastsettes ved neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer med internrente basert på markedsvilkår for tilsvarende ikke-nedskrevne utlån. Virkelig verdi estimeres til balanseverdi for utlån og fordringer med flytende rente som vurderes til amortisert kost. Virkelig verdi for fastrente utlån som er vurdert til amortisert kost er beregnet ved neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer. Eventuell endring i kredittrisiko utover endring i estimerte fremtidige kontantstrømmer for nedskrevne utlån er det ikke tatt hensyn til.

Etter simuleringer har man kommet til at banken ikke har vesentlige mer- eller mindreverdier for totalt utlån vurdert til virkelig verdi.

1 g) Utlån, garantier og trekkfasiliteter fordelt på bransje:

	Utlån		Garantier		Potensielle Eksponering ved f.eks. trekkfasiliteter	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Personmarked	3.797.995	2.368.718	18.830	11.175	48.595	37.844
Offentlig sektor	0	0	0	0	0	0
Andre kredittforetak	0	0	12.880	8.917	0	0
Primærnæring	214.426	102.797	0	0	8.214	2.551
Industri	33.582	25.105	1.806	206	2.817	1.941
Bygg, anlegg	184.541	117.365	21.103	13.677	38.092	4.225
Varehandel	98.603	93.841	5.877	3.778	17.090	4.156
Transport	114.066	30.526	11.198	5.903	6.896	5.428
Eiendomsdrift	868.346	685.306	5.612	1.005	19.087	16.977
Øvrige	136.445	76.621	474	408	7.397	2.092
Sum	5.448.003	3.500.279	77.780	45.069	148.889	75.213

Utlån næring fordelt etter bransje**Garantier fordeler seg videre som følger:**

	2018	2018
Betalingsgarantier	14.439	4.359
Kontraktsgarantier	27.387	13.897
Garantiforpliktelser overfor Eika Boligkreditt	12.880	8.917
Lånegarantier	15.920	10.920
Andre garantier	7.155	6.977
Sum	77.780	45.070

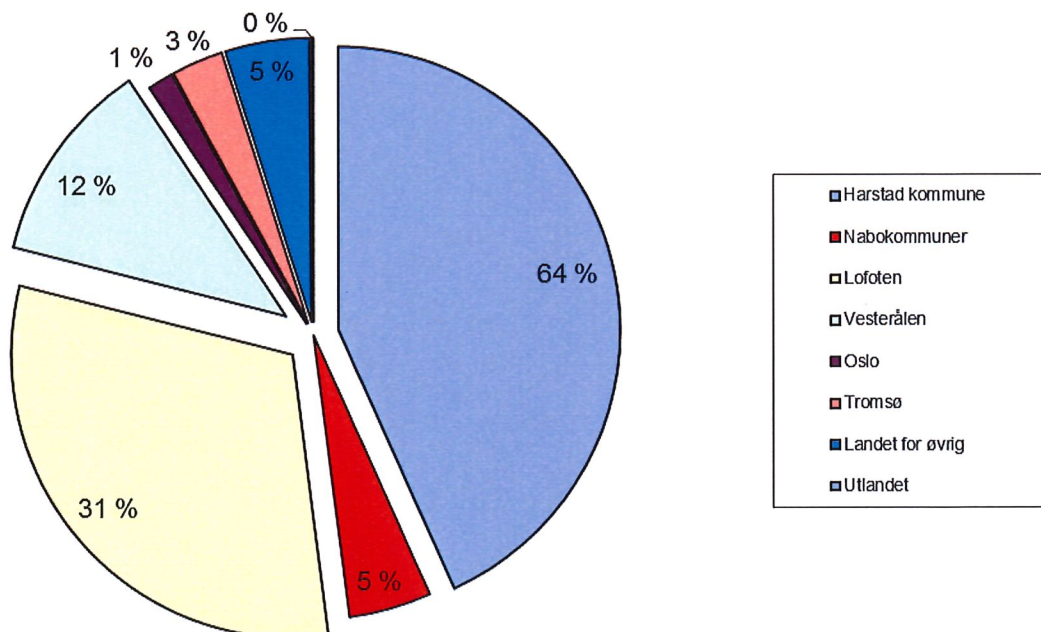
Banken stiller garanti for lån som "våre" kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innenfor 60 % av pantobjektet. Betalingsgarantiene overfor EBK består av 647 avtaler mot 587 ved utgangen av 2018.

Det stilles en saksgaranti hvor banken garanterer lånebeløpet fra anmodning om utbetaling og til pantesikkerhet har oppnådd rettsvern. I tillegg stilles det en tapsgaranti som begrenses til 1 % av den til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at for låneporteføljer som ikke overstiger NOK 500 mill utgjør tapsgarantien minimum NOK 5 mill. Banken hadde pr 31.12.2019 en låneportefølje i EBK på nok 849 mill. Banken har ikke utbetalt på garantier til EBK i 2019. Banken har ikke stilt noen av sine eiendeler som sikkerhet for garantier.

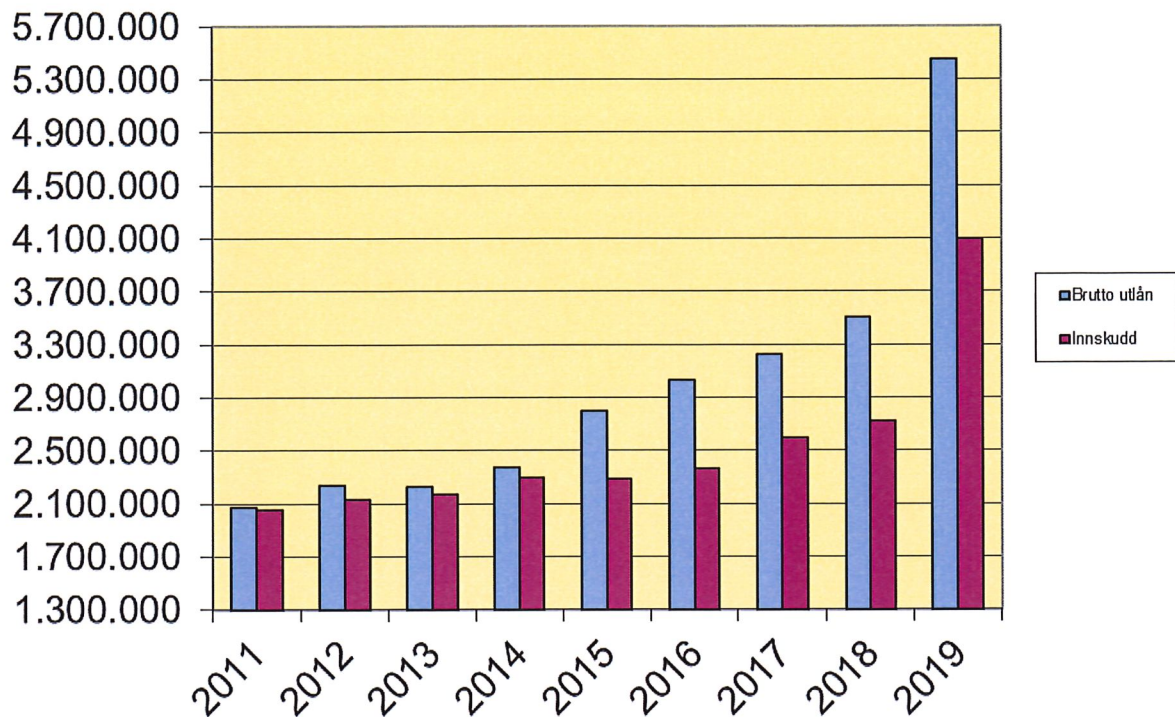
Utlån og garantier fordelt etter geografiske områder:

	2019		2018	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Harstad Kommune	2.355.616	24.716	2.275.909	26.257
Nabokommuner	258.447	5.796	227.946	1.962
Lofoten	1.686.042	22.002	0	0
Vesterålen	636.674	9.312	585.610	7.579
Tromsø Kommune	161.970	2.836	133.769	263
Oslo Kommune	80.292	12.880	104.645	8.916
Landet for øvrig	263.716	240	170.027	91
Utlandet	5.246	0	2.373	0
Sum	5.448.003	77.780	3.500.279	45.069

Geografisk fordeling av utlån

Utvikling av brutto utlån til kunder og innskudd fra kunder (egen bok)
Fra 01.01.2019 er banken fusjonert med Lofoten Sparebank

1 h) Tap på utlån og garantier

Kreditrisiko er risikoen for at banken påføres tap som følge av at låntakere, utstedere av verdipapirer banken har investert i og lignende ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Banken følger Finanstilsynets anbefaling til sikkerhetsstillelse ved utlån, samt påser at de interne retningslinjer følges. Nedenfor beskrives bankens kreditrisiko knyttet til utlån til kunder.

Periodens tapskostnad fremkommer som følger:	2019	2018
Periodens endring i individuell nedskrivning	11.664	-715
+ periodens endring i nedskrivning på grupper av lån	-8.008	2.002
- periodens «syke» renter på tapsutsatte og misligholdte lån	-165	-493
+ periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuell nedskrivning for	1.756	905
+ periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuell nedskrivning for	1.045	6
- periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-68	-31
= Periodens tapskostnader	6.223	1.674

Mislighold pr 30 dager:

Misligholdte engasjement	2019	2018	2017	2016	2015
Brutto misligholdte eng.	48.354	15.332	16.726	11.133	3.884
Nedskrivninger	2.783	1.160	2.346	1.722	1.897
Netto misligholdte eng.	45.572	14.172	14.380	9.411	1.987

Tapsutsatte engasjement	2019	2018	2017	2016	2015
Brutto tapsutsatte eng.	93.886	24.463	10.426	11.709	2.562
Nedskrivninger	16.396	3.477	3.121	3.523	1.299
Netto tapsutsatte eng.	77.490	20.986	7.305	8.186	1.263

For sammenligning med andre banker som rapporterer mislighold pr 90 dager vises understående.

Mislighold pr 90 dager:

Misligholdte engasjement	2019	2018	2017	2016	2015
Brutto misligholdte eng.	9.335	10.718	10.513	6.732	2.288
Nedskrivninger	1.786	1.160	2.347	1.722	1.897
Netto misligholdte eng.	7.549	9.558	8.166	5.010	391

Tapsutsatte engasjement	2019	2018	2017	2016	2015
Brutto tapsutsatte eng.	98.409	24.463	10.426	11.709	2.562
Nedskrivninger	14.894	3.477	3.121	3.523	1.299
Netto tapsutsatte eng.	83.515	20.986	7.305	8.186	1.263

Resultatførte renter på engasjement hvor det er foretatt nedskrivning for tap	2019	2018
	3.683	453

Individuelle nedskrivninger	Utlån		Garantier	
	2019	2018	2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01	7.515	5.468	0	0
- periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	-1.756	-905	0	0
+ økte nedskrivninger i perioden	915	0	0	0
+ nye nedskrivninger i perioden	12.808	3.860	0	0
- tilbakeføring av nedskrivninger i perioden	-297	-3.669	0	0
Individuelle nedskrivninger 31.12	19.179	4.753	0	0

Nedskrivning på grupper av utlån	Utlån		Garantier	
	2019	2018	2019	2018
Nedskrivning på grupper av utlån 01.01	33.765	20.941	0	0
+/- Periodens gruppe nedskrivning	-8.008	2.002	0	0
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12	25.757	22.943	0	0

Forventede tap

Pr. 31.12.2019 var bankens netto tap på utlån og garantier 0,11 % av brutto utlån. Samlede individuelle og nedskrivninger på grupper av utlån utgjør 0,82 % av brutto utlån. Hovedtyngden av tap forventes å kunne komme i klasse 10 til 12. Det forventes ingen større endring i tapssituasjonen på kort sikt.

Note 2 Finansielle derivater

Rentebytteavtaler er avtaler om å betale flytende rente og motta fast rente, eller motsatt, på en avtalt hovedstol. På forfallstidspunktene utveksles kun de aktuelle rentebeløp. Effekten av avtalene ses i direkte sammenheng med fastrenteutlånene, og bokføres som en korreksjon til renteinntekten.

Sparebank 68° Nord har pr 31.12.19 fastrentelån tilvarende 432,6 mill. Banken har inngått rentebytteavtaler for å redusere renterisikoen på fastrentelån og hadde pr 31.12.19 rentebytteavtaler på til sammen kr 79,7 mill. Dvs at 18,4 % av lånene er «swapet» til flytende rente.

Pr 31.12.2019 har banken følgende avtaler:

Motpart	Sikret...	Opprinnelig pålydende	Nedtrapping pr 31.12.19	Pålydende pr. dato	Forfall
DNB	Kundelån	5.000	1.982	3.018	30.11.2021
DNB	Kundelån	7.323	4.882	2.441	01.12.2021
DNB	Kundelån	2.400	744	1.656	03.01.2022
DNB	Fastrentelån 5 år	20.000	0	20.000	30.03.2020
Nordea Bank	Fastrentelån 5 år	10.000	0	10.000	28.04.2020
DNB	Fastrentelån 10 år	4.500	0	4.500	24.02.2022
DNB	Fastrentelån 10 år	2.000	0	2.000	04.04.2022
FOKUS BANK	Fastrentelån 10 år	3.000	0	3.000	06.11.2022
FOKUS BANK	Fastrentelån 10 år	5.000	0	5.000	04.02.2023
DNB	Fastrentelån 5 år	5.000	0	5.000	21.03.2023
DNB	Fastrentelån 5 år	15.000	0	15.000	18.09.2023
DNB	Fastrentelån 10 år	5.000	0	5.000	21.03.2028
DNB	Fastrentelån 10 år	3.100	0	3.100	18.09.2028
SUM SWAPPER		87.323	7.608	79.715	

Netto nåverdi av renteswappene utgjør en forpliktelse på NOK 980,3.

Note 3 Finansiell risiko

3 a) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall. Lånemuligheter banken har i Norges Bank og andre banker er sentrale parametre i denne sammenheng. Et annet sentralt mål er utviklingen i bankens netto utlåns-/innskuddssituasjon, som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. Innskuddsdekningen i % av brutto utlån var ved utgangen av året 75,08 % mot 77,67 % ved inngangen av året.

Banken styrer sin likviditetsrisiko gjennom en egen likviditetspolicy vedtatt av styret. Policyen skal revideres ved behov og minst én gang per år. Siste gang revidert 12.02.2019. Likviditetssituasjonen anses tilfredsstillende for banken.

Bankens skattetrekkskonto inngår i likviditetsbeholdningen.

Restløpetid for hovedposter

Poster i balansen	inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	over 5 år	uten løpetid	Totalt
Kontanter og fordr. på sentralbanker	58.789	0	0	0	0	8.576	67.365
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	600	1.500	20.883	0	276.534	299.517
Utlån til og fordringer på kunder	31.264	30.087	65.852	175.353	5.078.965	66.482	5.448.003
Individuelle nedskrivninger	0	0	-150	-1.942	0	-17.087	-19.179
Nedskrivninger på grupper av lån	0	0	0	0	0	-25.757	-25.757
Overtatte eiendeler	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjoner	5.001	5.997	100.054	172.745	0	0	283.797
Øvrige eiendelsposter med restløpetid	15.801	0	0	0	0	0	15.801
Eiendeler uten restløpetid	88.522	0	0	0	0	112.944	201.466
Sum eiendelsposter							6.271.013
Gjeld til kredittinst.	0	27.660	50.000	110.000	0	11.563	199.224
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.245.272	794.931	50.000	0	0	0	4.090.203
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipap.	0	0	143.429	1.006.116	0	0	1.149.545
Øvrig gjeld med restløpetid	6.571	4.492	6.926	0	0	28.344	46.333
Gjeld uten restløpetid	0	0	0	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	60.000	0	60.000
Egenkapital	0	0	0	0	0	725.708	725.708
Sum gjeld og egenkapital							6.271.013
Netto likviditetsekspon. på balanseposter	- 3.052.466	- 790.399	-83.099	-749.078	5.018.965	- 343.923	0

Alle poster er i norske kroner.

3 b) Renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulike gjenstående rentebindingstider. Bankens renterisiko er lav, ettersom mesteparten av våre utlån og innskudd kan rentereguleres samtidig.

Gjenstående tid til renteregulering

Poster i balansen	inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 m-1år	1-5 år	over 5 år	uten rente eksponering	Totalt
Kontanter og fordr. på sentralbanker	58.789	0	0	0	0	8.576	67.365
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	299.517	0	0	0	0	0	299.517
* Utlån til og fordringer på kunder	5.040.368	34.947		358.223	14.465		5.448.003
Individuelle nedskrivninger	-19.179	0	0	0	0	0	-19.179
Nedskrivninger på grupper av lån	-25.757	0	0	0	0	0	-25.757
Overtatte eiendeler	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjoner	71.018	197.615	8.997	5.167	1.000	0	283.797
Ikke rentebærende eiendeler	0	0	0	0	0	217.267	217.267
Sum eiendelsposter							6.271.013
Gjeld til kredittinst.	19.224	180.000	0		0	0	199.224
* Innskudd fra og gjeld til kunder	3.245.272	794.931	50.000	0	0	0	4.090.203
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipap.	130.000	1.019.545	0	0	0	0	1.149.545
Ikke rentebærende gjeld	0	0	0	0	0	46.333	46.333
Ansvarlig lånekapital	0	60.000	0	0	0	0	60.000
Egenkapital	0	0	0	0	0	725.708	725.708
Sum gjeld og egenkapital							6.271.013
Netto likviditetsekspon. på balanseposter	2.030.260	-1.821.914	-41.003	363.390	15.465	-546.198	0

Alle poster er i norske kroner.

*Tidspunkt for renteendring på utlån til og innskudd fra kunder vil til enhver tid følge markedet. Styret vurderer rentesituasjonen fortløpende.

Renterisiko pr. 31.12.19

Eiendeler	Eksposering TNOK	Renterisiko i TNOK
Utlån til kunder med flytende rente PM	3.271.017	-3.925
Utlån til kunder med flytende rente BM	1.750.040	-1.050
Utlån til kunder med rentebinding	426.968	-9.649
Rentebærende verdipapirer	372.487	-931
Gjeld		
Innskudd med rentebinding	86.191	655
Flytende innskudd	4.004.012	6.807
Verdipapirgjeld	1.149.545	2.874
Øvrig rentebærende gjeld	259.224	648
Utenom balansen		
Renterisiko i derivater (aktivasikring)	79.715	2.001
Renterisiko i derivater (passivasikring)		
Sum renterisiko		-2.571

Renterisiko er her beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

3 c) Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at banken pådrar seg et tap som følge av endringer i valutakursene. Banken har pr. 31.12.19 begrenset omfang av valutalån, og der disse er sikret slik at kunden bærer all risiko.

Bankens dataleverandør, danske SDC Udvikling AS, fakturerer i danske kroner. Det knytter seg derfor en valutarisiko til gjeld til SDC.

Bankens kontantbeholdning i utenlandsk valuta er begrenset til enhver tid.

Note 4 Likviditet – finansiering - rentekostnader**4 a) Gjeld til kredittinstitusjoner**

	Pr. 31.12.19	Pr. 01.01.19	Gj.snitt eff. rente
Uten avtalt løpetid	19.224	15.688	1,53 %
Med avtalt løpetid	180.000	2.000	2,21 %

Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet på grunnlag av faktisk rente- og provisjonskostnad i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

4 b) Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir

	ISIN NO	Utstedt	Forfall	Nominell rente	Gj.snitt eff. rente	Gjeld pr. 31.12.19
Obligasjonslån	NO0010760010	21.03.16	21.03.19	Nibor + 1,30 %	2,57 %	0
Obligasjonslån	NO0010804131	28.08.17	27.08.19	Nibor + 0,69 %	2,01 %	0
Obligasjonslån	NO0010774680	16.09.16	16.09.19	Nibor + 0,85 %	2,23 %	0
Obligasjonslån	NO0010778269	14.11.16	14.05.20	Nibor + 0,93 %	2,41 %	75.000
Obligasjonslån	NO0010808793	24.10.17	23.10.20	Nibor + 0,88 %	2,36 %	30.000
Obligasjonslån	NO0010840150	21.12.18	21.12.20	Nibor + 0,51 %	2,00 %	50.000
Obligasjonslån	NO0010821341	19.04.18	19.04.21	Nibor + 0,57 %	2,05 %	100.000
Obligasjonslån	NO0010779010	18.11.16	18.11.21	Nibor + 1,15 %	2,62 %	100.000
Obligasjonslån	NO0010839061	06.03.18	06.12.21	Nibor + 0,71 %	2,17 %	40.000
Obligasjonslån	NO0010833221	25.09.18	25.03.22	Nibor + 0,57 %	2,08 %	100.000
Obligasjonslån	NO0010853393	24.05.19	24.11.22	Nibor + 0,49 %	2,08 %	125.000
Obligasjonslån	NO0010835481	31.10.18	31.03.23	Nibor + 0,787 %	2,29 %	100.000
Obligasjonslån	NO0010807167	29.09.17	29.09.23	Nibor + 0,945 %	2,42 %	100.000
Obligasjonslån	NO0010848500	22.03.19	22.03.24	Nibor + 0,83 %	2,39 %	130.000
Obligasjonslån	NO0010861511	28.08.19	28.08.24	Nibor + 0,68 %	2,36 %	100.000
Obligasjonslån	NO0010865413	30.09.19	27.03.25	Nibor + 0,81 %	2,58 %	100.000
Ansvarlig lån	NO0010812035	07.12.17	07.12.27	Nibor + 2,50 %	3,96 %	20.000
Ansvarlig lån	NO0010825268	14.06.18	14.06.28	Nibor + 1,95 %	3,43 %	40.000

Gjelden er i norske kroner. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig gjeld. Papirene er notert på Oslo ABM.

Når det gjelder NO0010812035 og NO0010825268, Ansvarlige lån, er det ikke forhold som eventuelt krever en hurtigere tilbakebetaling. Låneavtalene er basert på Nordic Trustees standardmaler for denne type lån og er godkjent av Finanstilsynet.

4 c) Innskudd fra og gjeld til kunder

	Pr. 31.12.19	Gj.snitt eff. rente
Totale innskudd	4.090.203	1,08 %

Ved beregning av gjennomsnittlig effektiv rente er det tatt hensyn til både kapitaliserte og påløpte, ikke forfalte renter, regnet i prosent av porteføljens gjennomsnittlige virkelige verdi ved utgangen av hver måned gjennom året.

Note 5 Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Bankens obligasjonsportefølje består av bank-, bankrelaterte-, kommune- og industriobligasjoner.

Obligasjoner	2019	2019	Differanse	2019	Differanse
	Bokført	Markeds-verdi	Bokf-markedsverdi	Ansk. Kost	Bokf-Ansk.kost
Sum obligasjonsbeholdning	283.797	283.966	-199	284.726	-959

Andel av balanseført verdi som er børsnotert: 94,7 %

Gjennomsnittlig effektiv rente har i år 2019 vært 2,02 %. Ved beregningen er det medtatt mottatte og beregnede renter for år 2019, realiserte og urealiserte kursgevinster-/tap samt periodiseringer av overkurs. Avkastningen er regnet i prosent av porteføljens bokførte verdi gjennom året.

Obligasjoner risikoklasser	2019	2018
Risikoklasse 0% vekting	28.952	10.000
Risikoklasse 10 % vekting	173.527	114.108
Risikoklasse 20% vekting	63.263	34.028
Risikoklasse 50 % vekting	17.025	25.046
Risikoklasse 100% vekting	1.000	7.158
SUM	183.767	190.340

Beholdningsendringer gjennom regnskapsåret:	
Inngående balanse:	190.340
+ tilgang	206.536
- avgang (salg, uttrekninger)	- 112.730
reklassifiseringer (brutto)	49
årets kursgevinst/-tap (netto)	-397
+/- nedskrivning i regnskapsåret/rev. av tidl. års nedskr.	0
Utgående balanse	283.767

Note 6 Aksjer og eierinteresser**Aksjer, andeler og egenkapitalbevis fordeler seg som følger****Anleggsportefølje:**

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	Antall	Pål. pr aksje	Ansk. kost	Bokført Verdi	Markeds Verdi
Aksjer og andeler:					
SDC	3.686	417	1.654	1.654	1.881
EIKA-Gruppen AS	371.272	Forskj.	15.046	15.046	19.722
Eika Boligkreditt AS	12.802	Forskj.	53.800	53.800	Unotert
Visa Norge Bankgruppe (C-aksjer)	800	422	279	279	Unotert
Harstad Skipsindustri AS	1.000	100	100	100	Unotert
Spama AS	140	100	14	14	14
Eiendoms kreditt AS	11.184	Forskj.	1.164	1.164	1.180
Harstad Gamle Posthus AS	140	Forskj.	620	620	Unotert
BoNord Eiendomsmegling AS	206	1.000	381	381	Unotert
Factoring Finans	37	1.000	1.480	1.480	Unotert
VN Norge AS	1.226	1.416	1.735	1.735	
Eika VBB AS	2.205	3.958	8.726	8.726	
BAKgården Harstad AS	50	1.000	500	0	Unotert
Mustapartajordet 8-12 AS	1	500.000	500	500	Unotert
LB Samarbeidet AS	1.000	100	100	100	Unotert
Storgata 9 AS	1.170	100	1.196	1.196	Unotert
Gårdeierforeningen i Harstad AS	25	1.000	25	25	Unotert
Lofoten Matpark	15		44	44	Unotert
Andre aksjer og andeler	35.129	Forskj.	232	232	Unotert
Egenkapitalbevis:					
Ofoten Sparebank	36.200	100	3.801	3.801	Unotert
Høland og Setskog Sparebank	4.300	100	473	473	Unotert
Kvinesdal Sparebank	2.500	100	250	250	Unotert
Surnadal Sparebank	5.000	105	525	525	Unotert
Soknedal Sparebank	3.000	105	315	315	Unotert
Kredittforeningen for Sparebanker	920	1.000	948	948	Utenl.børs
Totalt			93.909	93.410	

Beholdningsendringer anleggsportefølje gjennom regnskapsåret:	
Inngående balanse:	76.808
+ tilgang	24.396
- avgang	-17.587
reklassifiseringer (brutto)	0
årets kursgevinst	10.272
- nedskrivning i regnskapsåret/rev. av tidl. års nedskr.	-480
Utgående balanse	93.410

Datter- og tilknyttet selskaper:

BoNord Eiendomsmegling AS (org.nr. 988 054 631), som driver eiendomsmegling i Harstad er deleid av Sparebank 68° Nord. Banken eier 206 aksjer à kr 1.000,-, som tilsvarer 34 % av aksjene i selskapet. Regnskap for 2019, som er siste avlagte regnskap viser et resultat etter drift på kr 461' og en egenkapital på kr 1.319'

Storgata 9 AS (Org.nr. 911 924 986), som driver utleie av lokaler i eget bygg i Storgata 9 på Leknes er deleid av Sparebank 68° Nord. Banken eier 65 % av selskapet. Banken leier i tillegg selskapets lokaler på gateplan. Regnskap for 2018, som er siste avlagte regnskap viser en resultat etter drift på kr -37' og en egenkapital på kr 1.469'

Mustapartajordet 8-12 AS (Org.nr. 922 654 492), Som har som formål å ferdigstille leiligheter for videresalg på Mustapartajordet i Harstad er deleid av Sparebank 68° Nord. Banken eier 50 % av selskapet. Regnskap for 2019, som er siste avlagte regnskap viser en resultat etter drift på kr -40' og en egenkapital på kr 960'

Med bakgrunn i størrelsen på datterselskapene er det ikke foretatt konsolidering.

Av anleggsporteføljen er 1,3 % av bokført verdi i børsnoterte aksjer.

I alle aksjepostene så nær som BoNord Eiendomsmegling AS, Storgata 9 AS og Mustapartajordet 8 – 12 AS, er eierandel liten, uvesentlig og uten innflytelse.

Handelsportefølje

Aksjer og fondsandeler	Kostpris	Markeds-verdi pr 31.12.19	Balanseført verdi/ markedsverdi pr 31.12.19	Realisert kursgevinst-/tap
Norsk Hydro ASA	0	419	0	-49
Skagen Vekst	0	2.517	0	651
Skagen Global	0	2.298	0	758
Telenor ASA	0	1.055	0	4
Equinor ASA	0	459	0	-22
Skagen Kon-Tiki	0	1.123	0	174
Eika Norge	0	931	0	-825
Eika Alpha	0	643	0	147
Sum	0	9.445	0	837

Banken har i 2019 solgt alle handelsaksjer

Bankens eierandel var ubetydelig i de enkelte selskapene.

Omløpsportefølje

Fondsandeler	Kostpris	Balanseført verdi/ markedsverdi	Urealisert kursgevinst-/tap
Skagen Høyrente Institusjon	0	0	0
Eika Sparebank	22.131	22.091	77
Holberg Likviditet OMF	67.490	67.490	0
Sum	89.621	89.581	77

Av omløpsporteføljen, som består av andeler i to verdipapirfond, mottar man hvert år nye andeler. Disse føres i regnskapet som utbytte pr 31.12 det året de mottas og som nye andeler i fondet pr 01.01 året etter. Begge verdipapirfondene er notert på Oslo børs.

Sum aksjeportefølje

Aksjer og fondsandeler	Kostpris	Balanseført verdi
Anleggsportefølje	93.909	93.410
Handelsportefølje	0	0
Omløpsportefølje	89.621	89.581
Sum	183.529	182.991

Note 7 Varige driftsmidler

Spesifikasjon av postene

	Immaterielle eiendeler	Mask./Inv./Transport	Faste eiendommer	Sum
Anskaffelseskost pr 01.01.19 (inkl. tidl. oppskr.)	6.535	30.229	34.167	70.931
Samlede av- og nedskrivninger pr 01.01.19	-6.535	-27.882	-24.171	-58.588
Bokført pr 01.01.19	0	2.347	9.994	12.343
Tilgang i år	0	5.884	789	6.673
Avgang i år	0	0	0	0
Ordinære avskrivninger i år	0	-1.903	-533	-2.437
Bokført pr 31.12.19	0	6.327	10.250	16.579
Kunst	0	236	0	236
Sum bokført pr 31.12.2019	0	6.567	10.250	16.816

Opplysninger om bygninger og fast eiendom :

Banken har egne lokaler i Harstad sentrum og på Bøstad i Lofoten, i tillegg leier man lokaler på Sortland i Vesterålen og på Leknes i Lofoten.

I Harstad, der banken driver sin virksomhet i eget bygg, eier banken i tillegg et bygg i tilknytning til eget som leies ut. I utleiebygget har det i løpet av året vært utleid mellom 170 og 300 kvm.

Banken har ferieleilighet i Arguineguin, Gran Canaria, som ansatte, bankens pensjonister og bankens styre kan leie.

Note 8 Ansvarlig kapital**8 a) Egenkapital**

Egenkapital	Sparebank ens fond	Gave- fond	Eier- andels- kapital	Utjevnings- fond	Annen egen- kapital	Sum
Saldo 01.01.19	315.335	5.013	150.000	39.591		509.939
Egenkapital fra Lofoten 01.01.19	92.597		64.593		800	157.990
Disponeringer gjennom året		-4.630				-4.630
Disponering av overskudd	45.162	5.000		19.351		69.513
Avsatt til utbytte	-7.105					-7.105
Egenkapital pr 31.12.2019	445.989	5.383	214.593	58.942	800	725.708

Av disponering på kr 4.630 i gavefond er kr 3.630' disponert gjennom året og kr 1.000' er disponert av årets overskudd til egen konto for gaver til allmennyttige formål.

Eierandelskapitalen består av 2.030.149 egenkapitalbevis pålydende NOK 100,-. I tillegg er det på eierandelskapitalen fra tidligere Lofoten Sparebank betalt overkurs på egenkapitalbevisene med kr 11.578'.

Eierandelskapitalen sammen med Utjevningsfond utgjør 38,06 % av egenkapitalen i banken og er representert med 4 av 16 representanter i bankens generalforsamling.

100 % av egenkapitalbevisene eies av de to sparebankstiftelsene som er opprettet, nemlig Sparebankstiftelsen Harstad Sparebank med 73,9 % og Sparebankstiftelsen Lofoten Sparebank med 26,1 %.

8 b) Kapitaldekning

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 12,5 % av et nærmere definert og risikovektet beregningsgrunnlag.

8 c) Ansvarlig kapital

Bankens ansvarlige kapital består av ren kjernekapital. Det risikovektede beregningsgrunnlaget reduseres med tapsavsetninger.

	2019	2018
Sparebankens Fond	445.989	315.335
Gavefond	5.383	5.013
Eierandelskapital	214.593	150.000
Utjevningsfond	58.942	39.591
Annen egenkapital	800	0
Fradrag i kjernekap pga eierandel >10% i av egen ren kjerne i andre finansinst	-24.490	-30.385
Verdijustering som følge av krav om forsvarlig verdsettelse	0	0
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	-41	-1
Kjernekapital	701.177	479.553
- fradrag ansvarlig kapital i andre finansinst.	0	0
Netto kjernekapital	701.177	479.553
Ansvarlig lån	60.000	40.000
Fradrag for ikke vesentlige inv.	-181	0
Netto ansvarlig kapital	760.996	519.553

Beregningsgrunnlag	2019	2018
Vektet beløp av eiendeler som ikke inngår i handelsporteføljen	3.312.127	2.424.344
Poster utenom balansen som ikke inngår i handelsp.	32.450	18.076
Fradragsposter i beregningsgrunnlaget	-24.530	-30.387
Nedskrivninger på lån	-44.936	-27.696
Sum beregningsgrunnlag	3.275.111	2.384.337
Kjernekapital i prosent	21,41 %	20,11 %
Ansvarlig kapital i prosent	23,24 %	21,79 %

8 d) Rapportert kapitaldekning ved innkonsolidering av eierforetak i samarbeidende gruppe:

Fra 1. kvartal 2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidende gruppe. For Sparebank 68° Nord betyr dette forholdsmessig innkonsolidering av eierandel i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Innkonsolidering gir følgende konsolidert kapitaldekning ved utgangen av 2019:

Kapitaldekning fore eierforetak etter innkonsolidering av foretak	Ren kjernekapital-dekning %	Kjernekapital-dekning %	Kapitaldekning %
	19,91 %	20,12 %	22,01 %

Note 9 Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsvalgte

9 a) Ansatte og tillitsvalgte

Det er 35 fast ansatte i banken pr. 31.12.19, hvilket utgjør 33,6 årsverk. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2019 er 34,54.

Ytelser til ledende personer	Lønn og honorar	Annen godtgjørelse	Pensjonskostnad
Adm. banksjef	1.517	214	624
Viseadm. banksjef /Lokalbanksjef	1.095	70	144
Lokalbanksjef / BM-ansvarlig	975	70	109
Lokalbanksjef / PM-ansvarlig	897	50	84
Styrets leder	243	13	0
Styrets nestleder	122	14	0
Styremedlem 1	95	6	0
Styremedlem 2	101	8	0
Styremedlem 3	86	7	0
Styremedlem 4	99	0	0
Styremedlem 5	784	30	46
Generalforsamlingens leder	38	4	0

Dersom det oppstår en situasjon hvor styret og banksjefen er enige om at et skifte av banksjef kan være ønskelig av hensyn til bankens videre drift, beholder banksjefen lønn i 12 måneder regnet fra utgangen av den måneden fratredelse skjer.

Banken styre valgte ut fra bankens oppnådde resultater og utbetale bonus for 2018. Banksjefen var ikke med i bonusordningen. For 2018, utbetalt i 2019, utgjorde dette maks kr 30.000,- pr. fast ansatt i stillinger som var omfattet av ordningen. Beløpet kunne bli avkortet ved langtidsfravær.

Styret har i perioden disponert nettbrett som arbeidsverktøy og er i den forbindelse blitt innrapportert med 4.392,- registrert som «Annen Godtgjørelse» i oppstillingen over.

Banken har **ikke** inngått avtaler med banksjef eller medlemmer av styret vedrørende aksjeverdibasert betaling eller andre former for bonus. Det er heller ikke inngått slike avtaler med andre ansatte eller tillitsvalgte enn ovenfor nevnt. Det er inngått avtale med banksjef om tilleggspensjon.

Lån og sikkerhetsstillelse	Utlån	Sikkerhetsstillelse
Adm. banksjef	0	0
Viseadm. banksjef /Lokalbanksjef	2.795	0
Lokalbanksjef / BM-ansvarlig	5.538	0
Lokalbanksjef / PM-ansvarlig	2.573	0
Styrets leder	3.921	0
Styrets nestleder	0	0
Styremedlem 1	0	0
Styremedlem 2	0	0
Styremedlem 3	605	0
Styremedlem 4	0	0
Styremedlem 5	1.977	0
Generalforsamlingens leder	3.837	0
Medlemmer av generalforsamling (ekskl. ansatte)	34.839	0
Ansatte (ekskl. banksjef og ansatterepresentant i styret)	79.452	0

Lånene til ledere er til ansattevilkår. Lånene til tillitsvalgte er til ordinære vilkår. Rentefordel (som beskattes) for utlån til ansatte pga. rentevilkår under normrenten utgjør for 2019 totalt kr 292.841,-.

9 b) Pensjonsforpliktelser

Banken har tidligere hatt ytelsesbaserte ordninger som er terminert og overført til innskuddsbasert pensjon

Banksjefen har hatt en egen ytelsesbasert tilleggspensjonsavtale som er terminert i 31.12.2016. De balanseførte forpliktelser i den forbindelse er 01.01.2017 overført ny tilleggspensjonsavtale som baserer seg på innskuddsbasert pensjon.

Pensjonsordningene omfattet pr. 31.12.2019:

- 38 aktive i innskuddsbasert pensjon

Årets pensjonsopptjening/kostnad:

	Omkost. pensjon	Innskuddsbasert pensjon	AFP	SUM
Innbetalt til IBP		2.851		2.851
Innbetalt fra fritt fond		-65		-65
Innbetalt premie til AFP		0	365	365
Omkostninger	0			0
Årets pensjonskostnad	0	2.786	365	3.151

9 c) Revisors godtgjørelse

Godtgjørelse til ekstern revisor er i regnskapsåret påløpt med følgende:

Lovpålagt revisjon	450
Andre attestasjonstjenester	25
Skatterådgivning	26
Andre tjenester utenfor revisjon	29
	529
+ Merverdiavgift	132
Sum revisjonskostnader inkl. mva	661

Note 10 Skatter**10 a) Utsatt skatt og utsatt skattefordel**

Det er beregnet utsatt skatt vedrørende midlertidige forskjeller knyttet til:

Utsatt skatt og utsatt skattefordel	31.12.2019	31.12.2018	Endring
Pensjonsforpliktelse ytelsesbasert pensjon	0	0	
Pensjonsforpliktelser	0	-2 732	2.732
Forpliktelse finansielle instrumenter	23	132	-109
Negativ anleggsreserver driftsmidler	-6.089	-4 620	-1.469
Saldo på gevinst- og tapskonto	541	540	1
Forskjell mellom regnskapsført og kostpris på obligasjoner	-1.111	-412	-699
Avsetning til forpliktelser	0	-1.800	1.800
Netto grunnlag utsatt skattefordel	-6.636	-8 892	2.256
Netto utsatt skattefordel	-1.659	-2 223	564

Netto utsatt skattefordel, kr 1.659' pr. 31.12.19, er oppført som eiendel i balansen.

10 b) Årets skattekostnad

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon over forskjellen mellom det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag.

Resultat før skattekostnad	88.080
Permanente forskjeller	-20.215
Endring i midlertidige forskjeller	-4.200
Årets grunnlag for betalbar skatt	63.665

Beregning av skattekostnad

Inntektsskatt 25 % av 63.665	= 15.916
Formuesskatt (stipulert)	= 904
Betalbar skatt	= 16.820
Netto endring utsatt skatt	= 881
Avregning betalbar skatt tidligere år	= 202
Andre endringer i skatt	= 663
Årets skattekostnad	= 18.566

Avstemming av nominell skattesats	2019
Forventet skatt etter nominell skattesats	22.020
Effekt av permanente forskjeller	-5.054
Avregning betalbar skatt tidligere år	202
Effekt av endring skatteprosent ved beregning av utsatt skatt/skattefordel	0
Effekt av midlertidige forskjeller på verdipapirer som ikke er omfattet av fritaksmetoden	-169
Formuesskatt	904
Andre poster	663
Skattekostnad i henhold til resultatregnskapet	18.566

Note 11 Diverse andre tilleggsopplysninger

11 a) Sikringsfondsavgift

Den 01.07.04 ble Sparebankenes sikringsfond og Forretningsbankenes sikringsfond slått sammen til ett fond – Bankenes sikringsfond. Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av dette.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr 2 mill. som en innskyyter har på innskudd i en bank. Med innskudd menes ethvert innestående i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner.

Tidligere var det slik at fondets samlede ansvarlig kapital til enhver tid skulle være minst lik summen av 1,5 prosent av samlede garanterte innskudd hos medlemmene (bankene) og 0,5 prosent av summen av beregningsgrunnlaget for kapitaldekningskravene for medlemmene.

Det er ved lov av 14.12.2012 nr 84 gjort endringer i banksikringsloven med formål å styrke kapitalen i Bankenes Sikringsfond. Etter endringene i banksikringsloven skal bankene som er medlem av Bankenes sikringsfond hvert år betale avgift uavhengig av sikringsfondets størrelse. Grunnlaget for beregning av avgiften er nå bankens gjennomsnittlige garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for en gitt periode. Endringen ble gjort gjeldende fra 01.01.2013.

Sparebank 68° Nord har i 2019 betalt inn kr 2.440' i avgift til fondet. Banken har i tillegg i 2019 betalt inn kr 80' til Krisetiltaksfondet som og administreres av Bankenes Sikringsfond.

11 b) Spesifikasjon av provisjoner og gebyrer

	2019	2018
Provisjon forsikring	6.530	3.948
Provisjon EBK	6.004	5.432
Andre provisjonsinntekter	2.846	2.098
Sum provisjonsinntekter	15.380	11.478
Gebyr betalingsformidling	15.592	8.905
Sum gebyrinntekter	15.592	8.905
Sum andre gebyrer og provisjonsinntekter	30.972	20.383

11 c) Nøkkeltall

	2019	2018
Rente innskudd	1,08 %	0,89 %
Snitt innskudd	4.017.299	2.641.213
Rente utlån	3,66 %	3,29 %
Snitt utlån	5.249.168	3.195.462
Kundemargin	2,58 %	2,39 %
Driftsresultat før skatt i % av gj.snitt EK	12,64 %	11,42 %
Resultat etter skatt i % av gj.snitt forv.kap.	1,15 %	1,12 %
Egenkapitalprosent	9,98 %	12,52 %
Årsoverskudd i % av gj.snitt EK	7,17 %	9,66 %
Rentemargin i % av gj.snitt forv.kap.	2,10 %	1,80 %

Note 12 Overgang fra NGAAP til IFRS fra 01.01.2020**GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET**

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2. Sammenligningstallene for 2019 er dermed i samsvar med NGAAP.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020, og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020, som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Se egne kapitler i note 2 for åpningsbalanse og effekter av overgang til IFRS.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate og anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020. I stedet anvendes tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har banken valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra evt datterselskaper i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER IHT. PRINSIPPER SOM VIL GJELDER FRA 2020**Prinsipper for konsolidering og regnskapsmessig behandling av tilknyttede selskaper**

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der banken har mellom 20% og 50% av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, mens bankens andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor banken opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført over utvidet resultat til resultatet.

Bankens andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper vil bli resultatført og tillagt balanseført verdi av investeringen. Bankens andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i banken og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Banken vil ikke resultatføre andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre banken har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Banken vil avgjøre ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og differansen resultatføres.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Sparebank 68° Nord.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjement beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på det tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling. Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost (AC)
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet (FVTPL)

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet (FVTPL)
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost (AC)

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banken benytter derfor fair value option for å unngå accounting mismatch på disse utlånene, som derfor er klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom med belåningsgrad under 60 % til Eika Boligkreditt (EBK). Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Banken har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje av verdipapirer er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort, benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelige for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden for eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap, skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering av om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisikoen siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Beskrivelse av PD modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i en sammenhengende periode på 90 dager, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet er misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten

boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og rekalkuleres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv), benyttes en migra-sjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold frem i tid, basert på PD-utvikling siste 12 måneder.

I månedsskiftet januar – februar 2020 implementeres nye risikoklassifiseringsmodeller (PD-modeller) for bankene i Eika-alliansen. De nye PD-modellene retter opp i det som kan oppleves som svakheter i dagens modeller. Eksempler på svakheter i dagens modeller er:

- Enkelte variabler med svært høy forklaringskraft
- Relativt få variabler
- Variabler som kan medføre stor volatilitet i PD ved endringer

Dette er adressert gjennom:

- Bedre datakvalitet
- Flere variabler
- Mer konsentrasjon i poengene tilgjengelig for hver variabel

Endringene gjør at det blir en mer stabil modell som i større grad evner å identifisere reell risiko på kundene.

Dagens modeller benytter en betydelig sikkerhetsmargin på den forventede misligholdssannsynligheten. Dette medfører en overestimering av risiko som er høyere enn ønskelig, spesielt i BM-segmentet. Dette blir korrigert i ny modell hvor sikkerhetsmarginen er redusert til et riktigere nivå.

De nye modellene er bedre til å identifisere både gode og dårlige kunder, og det forventes at dette fører til en forskyvning av kunder til lavere PD-nivåer. Effekten av at modellen er bedre til å identifisere svake kunder, er at kunder i dårlige risikoklasser jevnt over får en høyere misligholdssannsynlighet enn i dagens modell. Konsekvensen av dette er at vektet snitt-PD i porteføljen ikke nødvendigvis vil bli lavere selv om en høyere andel kunder er i lav risiko.

Effekten av implementeringen av nye risikoklassifiseringsmodeller på bankens nedskrivninger for forventet tap er at en større andel kunder havner i steg 1 med lavere PD-nivåer. Isolert sett fører dette til lavere nedskrivninger, men til en viss grad kompenseres dette med høyere PD-nivåer for kunder som befinner seg i steg 2, som igjen vil gi høyere statistiske nedskrivninger. Samlet effekt er at banken forventer en liten reduksjon i nedskrivningsbeløp som følge av de nye PD-modellene.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) **mindre enn 1 %**, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$\text{PD 12 mnd.} > \text{PD 12 mnd. ini} + 0,5 \%$$

og

$$\text{PD liv} > \text{PD rest liv ini} * 2$$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) **over eller lik 1 %**, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$\text{PD 12 mnd.} > \text{PD 12 mnd. ini} + 2 \%$$

eller

$$\text{PD liv} > \text{PD rest liv ini} * 2$$

Beregning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene, og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelsen på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenariene gjøres etter en ekspertvurdering.

Følgende makrovariabler er benyttet i de ulike scenariene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020:

	2020	2021	2022	2023
Normalt/mest sannsynlige scenarie				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61
	2020	2021	2022	2023
Negativt scenarie				
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30
	2020	2021	2022	2023
Positivt scenarie				
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjement verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet til finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbyttet er fastslått.

Sikringsbokføring

Sparebank 68° Nord benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne, og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Immaterielle eiendeler

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige verdier som kan henhøres til eiendelen vil tilflyte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid.

Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt, og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelens gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne

eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandeler mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre seg skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil utsatt skattefordel bli redusert i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at den kan nyttiggjøre seg den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Bankens omdannet i 2015 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskaper. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten og opptak og nedbetaling av ansvarlige lån, obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Åpningsbalanse IFRS

Nedenfor følger en oversikt som viser hvordan Sparebank 68° Nord vil klassifisere sine finansielle eiendeler i kategorier etter spesifikasjonene som fremgår av IFRS 9.

Overgangseffekter på Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften		01.01.2020 Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	67.365.334	Amortisert kost	67.365.334
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	276.451.406	Amortisert kost	276.451.406
Utlån til kunder	Amortisert kost	5.403.067.089	Amortisert kost	5.413.480.053
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	-
		-	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
Verdipapirer – rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	283.645.714	Virkelig verdi over resultatet	283.957.985
Verdipapirer – egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp	89.581.353	Virkelig verdi over resultatet	88.491.073
	Kostpris	93.409.228	Virkelig verdi over utvidet resultat	165.718.170
Totalt		6.213.520.125		6.295.464.021

Overgangseffekter fra NGAAP til IFRS

Nedenfor følger oversikter som viser endringer i bankens finansielle eiendeler og forpliktelser som følge av overgangen fra NGAAP til IFRS pr 01.01.2020.

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	67.365.334	-	-	67.365.334
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	276.451.406			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				276.451.406
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	5.403.067.089			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			17.044.827	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-6.631.863	
Sluttbalanse IFRS 9				5.413.480.053
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	283.645.714			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-283.645.714		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	182.990.582			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-89.581.353		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-93.409.228		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	6.213.520.125	-466.636.296	10.412.964	5.757.296.793

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr. Reklassi-fisering	Verdi- 01.01.2020 Etter justeringer	IFRS 9
Amortisert kost			
Ubenyttede kreditter til kunder			
Åpningsbalanse forskrift	148.626.715		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap		-229.672	
Sluttbalanse IFRS 9			148.397.043
Garantier til kunder			
Åpningsbalanse forskrift	64.900.541		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap		-229.672	
Sluttbalanse IFRS 9			64.670.869
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	213.527.256	-	-459.344
			213.067.912

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr. Reklassi-fisering	Verdi- 01.01.2020 Etter justeringer	IFRS 9
Virkelig verdi over resultatet			
Utlån til kunder			
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost	-		
Verdijustering til virkelig verdi		-	
Sluttbalanse IFRS 9			-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)			
Åpningsbalanse forskrift	-		
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp	89.581.353		
Verdijustering til virkelig verdi		-1.090.280	
Sluttbalanse IFRS 9			88.491.073
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer (valgt)			
Åpningsbalanse forskrift	-		
Reklassifisert fra amortisert kost	283.645.714		
Verdijustering til virkelig verdi		312.271	
Sluttbalanse IFRS 9			283.957.985
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-	373.227.068	-778.009
			372.449.058

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr. Reklassi-fisering	Verdi- 01.01.2020 Etter justeringer	IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat			
Utlån til kunder			
Åpningsbalanse forskrift	-		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat	-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap		-	
Sluttbalanse IFRS 9			-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (valgt)			
Åpningsbalanse forskrift	-		
Reklassifisert fra kostpris	93.409.228		
Verdijustering til virkelig verdi		72.308.942	
Sluttbalanse IFRS 9			165.718.170
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer			
Åpningsbalanse forskrift	-		
Reklassifisert fra amortisert kost	-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap		-	
Sluttbalanse IFRS 9			-
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	-	93.409.228	72.308.942
			165.718.170
Sum finansielle eiendeler	6.213.520.125	-	81.943.896
			6.295.464.021
Sum finansielle forpliktelser	213.527.256	-	-459.344
			213.067.912

Nedskrivninger på finansielle eiendeler, garantier og uutnyttede kredittrammer etter IAS 39 pr 31.12.2019 og IFRS pr. 01.01.2020.

	31.12.2019		01.01.2020 IFRS 9		
	Utlåns-	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale
	forskriften	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	44.935.504	2.379.821	6.310.894	19.178.805	27.869.520
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-	152.932	85.915	-	238.846
Garantier til kunder	-	152.932	85.915	-	238.846
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	631.679	-	-	631.679
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	44.935.504	3.317.364	6.482.723	19.178.805	28.978.892
Bokført som reduksjon av balanseposter	44.935.504	3.011.500	6.310.894	19.178.805	28.501.199
Bokført som avsetning på gjeldspost xxx	-	305.864	171.829	-	477.693

Som følge av prinsippendringer i forbindelse med overgangen til IFRS 9, får banken en økning i egenkapitalen på NOK 78,2 mill, se egenkapitaloppstilling under. I tillegg vil fradrag for ikke vesentlige investeringer øke tilsvarende slik at effekten på kjernekapital og ansvarlig kapital medfører at ren kjernekapitaldekning vil synke med 0,29 % og kapitaldekning vil synke med 0,34 %. Se oppstilling over kapitaldekning under.

Egenkapitaloppstilling								
	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Spare- bankens fond	Gave-fond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egen- kapital
Sum egenkapital 31.12.2017	150.000.000	-	27.493.000	290.003.000	4.895.000	-	-	472.391.000
Utbetalt i 2018	-	-	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat 2018	-	-	12.098.000	25.332.000	118.000	-	-	37.548.000
Sum egenkapital 31.12.2018	150.000.000	-	39.591.000	315.335.000	5.013.000	-	-	509.939.000
Innfusjonert Lofoten Sprebank i 2019	53.013.900	11.579.454	-	92.597.000	-	-	800.000	157.990.355
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat 2019	-	-	19.351.384	38.056.823	370.467	-	-	57.778.673
Sum egenkapital 31.12.2019	203.014.254	11.579.454	58.942.384	445.988.823	5.383.467	-	800.000	725.708.028
Sum egenkapital 01.01.2020	203.014.254	11.579.454	58.942.384	445.988.823	5.383.467	-	800.000	725.708.028
Overgang til IFRS (note 12)	-	-	2.660.673	4.330.059	-	71.218.662	-	78.209.394
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	203.014.254	11.579.454	61.603.056	450.318.882	5.383.467	71.218.662	800.000	803.917.421

Overgangseffekter på Egenkapitalen

Nedenfor vises en avstemming av egenkapital pr 31.12.2019 mot egenkapital 1.1.2020:

Avstemming av overgangseffekter

	Total egenkapital	
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	725.708.028	
Verdiendring på innskudd i banker	-	
Verdiendringer på utlån til kunder	12.783.620	} Fratrullet 25 % avsatt skatt
Verdiendringer på utlån til kunder gebyramortisering	-4.973.897	
Verdiendring på obligasjoner	234.203	
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	71.218.662	
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-344.508	} Fratrullet 25 % avsatt skatt
Verdiendring på derivater	-708.686	
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital		
Verdiendring på eiendommer		
Avsatt utbytte		
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	803.917.421	

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Kapitaldekning

	31.12.2019	31.12.2018
Innbetalt askjekapital	214.593	150.000
Egne aksjer	-	-
Overkursfond	-	-
Sparebankens fond	445.989	315.335
Gavefond	6.183	5.013
Utjevningfond	58.942	39.591
Sum egenkapital	725.707	509.939
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-54	-1
Fradrag for immaterielle eiendeler		
Utsatt skatt	14	
Fradrag for forsiktig verdsetting		
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-24.490	-30.385
Sum ren kjernekapital	701.177	479.553
Fondsobligasjoner	-	-
Fradrag for overgangsregler for fondsobligasjoner		-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-	-
Sum kjernekapital	701.177	479.553
Ansvarlig lånekapital	60.000	40.000
Fond for urealiserte verdiendringar		-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-181	
Sum tilleggskapital	59.819	40.000
Netto ansvarlig kapital	760.996	519.553

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater		
Lokal regional myndighet	3.602	2.606
Offentlig eide foretak		
Institusjoner	21.980	48.297
Foretak	425.952	295.559
Massemarked		-
Pantsikkerhet eiendom	2.221.626	1.655.490
Forfalte engasjementer	9.852	14.446
Obligasjoner med fortrinnsrett	17.383	11.426
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	54.916	20.280
Andeler i verdipapirfond	9.897	12.429
Egenkapitalposisjoner	93.530	55.745
Øvrige engasjementer	166.321	108.221
CVA-tillegg	231	24

Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	3.025.291	2.224.523
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	249.820	159.539
Sum beregningsgrunnlag	3.275.110	2.384.062

Ren kjernekapitaldekning i %	21,41 %	20,11 %
Kjernekapitaldekning	21,41 %	20,11 %
Kapitaldekning i %	23,24 %	21,79 %

Omarbeiding av kapitaldekning pr. 01.01.2020 for implementering av IFRS 9

Ren kjernekapital pr. 31.12.2019	701.177
Endring i egenkapital fra overgang til IFRS 9	78.209
Økt fradrag for forsiktig verdsetting	-
Fond for urealiserte gevinster	-71.219
Annen egenkapital	-
Ren kjernekapital pr. 01.01.2020	708.167

Kjernekapital pr. 31.12.2019	701.177
Endrede justeringer ifm. overgang til IFRS 9	6.991
Kjernekapital pr. 01.01.2020	708.167

Ansvarlig kapital pr. 31.12.2019	760.996
Endrede justeringer ifm. overgang til IFRS 9	6.991
Ansvarlig kapital pr. 01.01.2020	767.986

Beregningsgrunnlag pr. 31.12.2019	3.274.896
Økt fradrag for forsiktig verdsetting	-
Endrede nedskrivninger ifm. overgang til IFRS 9 (se note x)	15.954
Andre endringer i balanseverdier ifm. overgang til IFRS 9 (se note x)	62.256
Beregningsgrunnlag pr. 01.01.2020	3.353.105

Ren kjernekapitaldekning i %	21,12 %
Kjernekapitaldekning	21,12 %
Kapitaldekning i %	22,90 %